GAZETA KRAKOWSKA

Nro 57.

z KRAKOWA dnia 17 LIPCA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

Z *Warszawy d. 8 Lipca.*

Wczoray, dnia 7 b. m. w doroczną uroczystość Urodzin J. C. M. Wielkiego Xięcia Mikołaia, odbytem zostało solenne nabożeństwo w Kościele Metropolitalnym S. Jana w obecności Władz Rządowych i licznie zebranego ludu. Celebrował JW. JX. Burzyński, Biskup Sandomierski Senator Królestwa. Wieczorem oświecono miasto.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król Dekretem Swym z dnia 2/14 Maia r. b., zaszczycić raczył orderem S. Stanisława 3ciey klassy Pana Reineke, Kollegskiego Assessora w Ministeryum Interessow Zagranicznych Cesarstwa.

JO. Xiążę Namiestnik Królewski wrócił dnia wczorayszego do tuteyszey stolicy z obiazdu Województw Podlaskiego, Lubelskiego i Sandomierskiego.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Krol nayłaskawiey udarować raczył pierścieniami brylantowemi:

JPP. Herrera, właściciela rękodzielni sukienney w Sieradzu.

S. A. Fraenkla, właściciela rękodzielni sukienney w Warszawie.

Grünwalda, fabrykanta w Turku.

Tykla, Kommissarza miast i fabryk w Woiewódz: Mazowieckiem, — oraz Ignacego i Kwiryna Okołowiczów,

pierwszych trzech z powodu ofiarowanych Jego Cesarsko Królewskiey Mości wyrobów z rękodzielni ich pochodzących, drugich zaś z powodu zasług położonych dla przemysłu kraiowego.

RAPPORT RADY STANU
z działań Rządu od czasu ostatniego Seymu.

(Ciąg dalszy.)

WYDZIAŁ WOYSKOWY.

Sądownictwo Woyskowe.

Że w Żołnierzu Polskim ustala się coraz więcey duch karności i porządku, o tem nietylko akta Sądownictwa woyskowego, ale i codzienne iego postępowanie dowodnie przekonywa. Jak ze spraw w roku 1823 odsądzonych się okazuie, liczba przestępstw w tymże roku popełnionych, nierownie była mnieyszą, niżeli w roku poprzedzaiącym.

Dezercyia bardzo rzadko się przy-

trafia i przez środki przedsięwzięte celem uymowania zbiegów i wymierzania kar na tych, którzyby im przytułek dawali, nawet i ten, ktoryby się tego przestępstwa dopuścił, niebawnie ujęty i woysku zwrócony zostaie, tak dalece: że woysko teraz z tego powodu ubytku nie doznaie.

Maiąc na baczeniu, ażeby Żołnierz w należytościach tytułem zasług u osób, u ktorych dawniey w usługach prywatnych zostawał, lub z iakiego bądź innego onemu przypadaiących, ktoryckby w drodze prawa dochodzić był zmuszony, z powodu niemożności dopilnowania się w Sądach, należney obrony pozbawiony nie był; Kommissyia Rządowa Woyny przez porozumienie się w tey mierze z Kommissyią Rządową Sprawiedliwości, temu zaradziła. Podobnym sposobem w skutku postanowień Namiestnika Waszey Cesarsko-Królewskiey mości z dnia 9go Stycznia 1816 r. i 7 Stycznia 1823 r. urządzone zostało doręczanie pozwów, tudzież exekucyia wyroków przeciwko woyskowym zapadłych; i tak w powyższych, jako też i w wszelkich innych przedmiotach spraw cywilnych Wydziału Woyskowego dotyczących się, rzecz na właściwą sobie drogę wprowadzoną została.

Żywienie Żołnierza.

Stósownie do trwaiących w swey mocy urządzeń, Żołnierz żywiony iest z żołdu przez siebie pobieranego. Sposob ten, iak doświadczenie naucza, odpowiadaiący potrzebie onego i pod każdym względem dogodny, praktykowany bydź nie mógł w roku 1823 przez czas, przez który Woysko Polskie zebrane pod Brześć Litewski dla odbycia rewii, stawić przed Waszą Cesarsko-Królewską Mością rozkaz odebrało. Poczynione więc w skutek rozkazu Naczelney Władzy Woyska rozporządzenia, zapewniaiąc dostawę żywności i furażu w naturze, podały oraz sposobność spieniężenia tych artykułów w mieyscach przechodu i zebrania się woyska, właścicielom i dzierżawcom dóbr, ktorzy dostawę takową za gotową zaraz opłatą uskutecznili.

Remonta.

Zakłady Remonty skutkiem Naywyższey Waszey Cesarsko-Królewskiey Mości łaski w Cesarstwie Rossyyskiem urządzone trwaią dotąd. Konie atoli dla Woyska Polskiego potrzebne, równie w pomienionych zakładach, iako i po Województwach wewnątrz Krolestwa, o ile to uskuteczniać się da, są zakupowane.

Furaż.

Doświadczenie tyloletnie przekonało: iż istniejące urządzenie względem dostawy furażu, iak iest dla Korpusow dogodnem, tak w swych skutkach istotne dla Skarbu przynosi korzyści. Przepisy więc wspomnionego urządzenia w swey mocy zachowuiąc, Kommissyia Rządowa Woyny mimo miernie oznaczonych w Budżecie summ na furaż, uzyskała na nich taką w roku 1822 oszczędność, iż niedostatek funduszu tego z powodu nieurodzaiu artykułow furażowych w roku pomienionym pokryć w możności się znalazła.

Dostawa drzewa na opał.

Jak we wszystkich dla woyska dostarczeniach, tak i w dostawie drzewa, ciągle łożone były usiłowania, aby przyyść do cen niższych i sprawiedliwych. Lubo w miarę powiększenia się liczby koszar i innych budowli woyskowych, rówwnie iak z powodu corocznego obozu

wania woyska, potrzeba artykułu tego zwiększyła się, przecież żądane z dostawy rzeczoney skutki otrzymane zostały, nietylko przez zaprowadzenie po Koszarach kuchni parowych, do których połowa tylko ilości drzewa do gotowania przepisaney potrzebuie się, ale nadto, iż artykuł ten za pośrednictwem kontraktu z Kommissyią Rządową Przychodow i Skarbu zawartego, w składach Rządowych po cenie umiarkowaney był nabywany.

Dostawa sukien i płócien.

Przedmiotem, ktory niemniey zastanowił uwagę wyższey Władzy woyska, była potrzeba korzystania ze źródeł kraiowych i przemysłu narodowego, dla osiągnienia podwoynego celu; zapobieżenia ile bydź mogło wypływowi za granicę gotowych pieniędzy i przyłożenia się do wzrostu rękodzielni. Jakoż w pierwszych zaraz latach swoiego działania, śpieszyła taż Władza iść w pomoc wzrostowi fabryk sukiennych, zalecaiąc brać w tychże wszyskie sukna, które były uznane za zdatne do ubrania żołnierza. Następnie gdy te zakłady tak daiece się pomnożyły i udoskonaliły, iż mogły iuz dostarczać wszelkich gatunkow i kolorów dla woyska potrzebnych, usunięto natychmiast od tego użytku wszelkie zagraniczne sukna, a zastępuiąc takowe iuż od lat kilku własnemi rękodzielni naszych wyrobami, zachowano corocznie w kraiu summę dochodzącą do 2ch milijonow złotych Polskich, ktora na ten przedmiot zagranicę wychodziła. Sądzi więc Kommissyia Rządowa Woyny, że fabryki kraiowe wpływem tak znaczney summy corocznie zasilane, pomyślność swoią po części środkowi temu są winne. Usiłowała Kommissyia Rządowa Woyny rozciągnąć takowy i do płócien dla woyska potrzebnych, lecz fabrykacyia onych w kraiu na niższym dalcko stopniu od wyrobu sukna będąca, nie okazał dotąd równie pomyślnych skutków.

Zważaiąc iednak silną opiekę iaką Rząd gałęzi tey przemysłu narodowego ciągle udziela, niemniey staranność z iaką Kommissyie Rządowe Spraw Wewnętrznych, tudzież Przychodów i Skarbu dążą do usunięcia wszelkich przeszkód, iakie postępom wyrabiania płótna tyle w kraiu naszym upowszechniać się daiącego, sprzeciwiać się mogą, wątpić nie należy, iż ilość onego z czasem stanie się dostateczną do zaopatrzenia całey potrzeby woyska.

Podwody woysku dostarczane.

System dostawy podwod dla woyska i wysokość opłaty za takowe ustanowione, żadney odmianie nie uległo. Kommissyia Rządowa Woyny tylko opieraiąc się na kilkoletniem w tey mierze doświadczeniu, wydała urządzenie do układania tey części służby dążące. Urządzenie to, które przez Jego Cesarzewicowską Mość Wielkiego Xięcia Naczelnego Wodza zatwierdzone zostało, zabezpiecza rolnika od wszelkich samowolnych w tey mierze wymagań.

Twierdze.

Roboty w twierdzy Zamościu trwaią ciągle, nie wyszczegolnia się więc czasowego onych postępu; wymienić tylko ogólnie wypada, że roboty te doszły do stopnia zupełney doskonałości, którey nic dowodniey wykazać nie zdoła, nad naywyższe Waszey Cesarsko Krolewskiey Mości w czasie ich przeglądu obiawione

zadowolenie, tudzież nagrody nayłaskawie przez Waszą Cesarsko-Królewską Mość udzielone tym, pod których się kierunkiem uskuteczniaią.

Do robót fortyfikacyynych używani są więźnie woyskowi. Sposob takowego więźniów użycia, iak z iedney strony czyni ich użytecznemi i niejako wynagradza koszta ich utrzymania, tak z drugiey ma wpływ na ich poprawę; albowiem nawyknienie do pracy, do którey w ciągu więzienia zostaią używani, poda im po odbyciu kary środki zapewnienia sobie przez pracę godziwego utrzymania, a tem samem odwiedzie od dopuszczania się na nowo występków. Skutki takowego urządzenia tak się okazały zbawiennemi, że więzienie cywilne w Zamościu na wzór więzien woyskowych w twierdzy pomienioney urządzone zostało. Więźnie cywilni tam znayduiący się pod dozor woyskowy oddani, podobnież do robót fortyfikacyynych użyci, też same co więźnie woyskowi na przyszłość korzyści odniosą.

Wasza Cesarsko-Krolewska Mość w czasie bytności swey w roku 1823 na dowód Naywyższey swey Łaski, niektorych więźniów w twierdzy Zamościu będących uwolnić zupełnie, wszystkim zaś innym podówczas tam się znayduiącym, więzy zdiąć rozkazać raczył.

Budowle woyskowe.

Budowle woyskowe w roku 1816 obeymowały niece nad 12,000 ludzi i tysiąc kilkaset koni tylko; a w roku upłynionym 1823 w budowlach wzmiankowanych mieściło się 20,000 głow, w stayniach zaś woyskowych blisko 5000 koni.

Lubo na budowle woyskowe Budżet żadnego nie obeymuie funduszu, przedmiot ten wszakże tak ważny, obszerne w czynnościach Kommissyi Rządowey Woyny zaiął mieysce.

Skutkiem czego budowle wzmiankowane, iako to: w stolicy Koszary Gwardyi, Koszary Sapieżyńskie, Koszary Sierakowskie, Koszary Artylleryi konney Gwardyi, Koszary Mirowskie, Koszary Jazdy obok Pałacu Łazienkowskiego, Koszary Ujazdowskie, zabudowania Arsenałowe, domy Kommissoryatu i Szkoły applikacyyney, domy na pracownie artylleryczne — po Woiewodztwach zaś, iako to: w Gorze, Lublinie, Łęczycy, Serocku, Kaliszu, Zamościu, Modlinie i Skierniewicach, iedne z nich wymienione iuż w dawnieyszym rapporcie, dokończone lub powiększone, drugie na nowo wystawione, inne nakoniec z gruntu wyrestaurowane z funduszu oszczędności kassy woyskowey zostały.

Prócz wymienionych powyżey budowlow, z funduszu tego zastąpione zostało kupno wielu domow i gruntów na użytek woyskowy nabytych; urządzone budowle do ochrony parków i na składy drzewa do konstrukcyi artylleryczných, tudzież do rozmaitych potrzeb służby zastosowane.

Nadto prócz niektórych zabudowań po Instytutach supprymowanych, w różnych Krolestwa mieyscach, po zarząd i na użytek woyska oddanych, urządzone iescze zostały: w Łowiczu, Krasnymstawie, Gróycu, Kole, Warce, Sieradzu, Siedlcach, Białły, Terespolu, Płocku, Kozienicach, Radomiu, Szadku i Piotrkowie, budowle i staynie woyskowe z funduszów na ten przedmiot oddzielnie przez Namiestnika Waszey Cesarsko-Królewskiey Mości przeznaczo-

nych: a tak bez szczególnych nakładów ciężar kwaterunku w całym kraiu znacznie zmnieyszonym został.

Wszelkie gatunki żelaza, blach i t. p. do fabryki i warsztatów potrzebne, z kuźni kraiowych zakupowane bywaią, co pomaga do podźwignienia tey tak ważney części przemysłu kraiowego. Pokrywanie dachu blachą cynkową i użycie teyże do gzymsów, którego Kommissyia Rządowa woyny doświadczać zaczęła, obiecuie znaczne korzyści w trwalszem zabudowan woyskowych utrzymywaniu, i zapewnia oraz odpływ tego przez Górnictwo kraiowe obficie wyrabianego produktu. — Wreszcie przez zaprowadzenie warsztatów, narzędzi matematycznych dla służby Artylleryi i Inżynieryi, do czego umyślnie sprowadzony został Mechanik z zagranicy; tudzież przez założenie warsztatow Kowalskich, Stelmachskich, Kołodzieyskich, Stolarskich i innych, do których Nayiaśnieyszy Panie machinę parową darować raczyłeś, Władza woyskowa ziednała korzyści, nie tylko w szczegole dla woyska, ktorego rozmaite w tym rodzaiu potrzeby, własnemi zała wiaią się sposobami, ale nadto także dla ogólnego dobra, albowiem wielu kraiowcow sposobi się w różnych rzemiosłach, ktore w zakładach tych z dokładności ą są nauczane.

Kommissyia Rządowa Woyny nadmienić tu nakoniec swym obowiązkiem sądzi, ze rachunki Wydziału swego tak utrzymywać stara się, aby wydatek summ na potrzeby woyska zarządzeniu iey powierzonych, w każdym momencie iaśnie i dokładnie usprawiedliwić była w stanie.

(Dalszy ciąg w następuiącym Nrze.)

Z Paryża d. 1 Lipca.

W tych dniach podany Królowi został adres powinszowania od mieszkańców z Buckinhamshire (gdzie J. K. M. mieszkał podczas swoiego w Anglii bawienia.) Jest on przeszło od 3000 osób podpisany, pomiędzy ktoremi znayduią się admirałowie, jenerałowie, pastorowie, urzędnicy, &c. tudzież właściciel zamku Hartwell, Baron Jerzy Leé.

Dnia 28 z. m. Xżę Salernu, stryy Xiężny Berry, przybył do Neuilli. Xżę ten podczas bawienia swoiego w Paryżu mieszkać będzie na przeminny w Palais-Royal i zamku Neuilli.

Xiążę Riviere mianowany iest Posłem naszem w Madrycie.

Utworzyło się tu towarzystwo pod nazwiskiem "Związek Commandit„ i celem iego iest użycie w pożytecznym sposobie posiadanych pieniędzy na handel i przemysł. Pomiędzy 131 założycielami iego znayduią się bracia Bethmann z Frankfortu nad Menem, Haber z Karlsruhe, Baring, Eichthal, Cotta, Didot, Rothschild, Ternaux, Lafitte, Jenerał Foy, Hr. Mollien, Xiążęta Rochfoucauld-Lincourt, Sommerset i Talleyrand, Hr. Simeon, Margr: d' Argenson, Jenerał Sebastiani i Bankier Worms z Romilly, Xżę Choiseul i Hrabina Bourke. Administracyyna iego rada składa się z 30stu członków obranych przez akcyionistow, a ta obiera znowu swoiego prezesa i 2ch viceprezesów.

Traiedyia Belizaryusza przez Jouy, którey przed 7 laty niedozwolono grać, wystawiona wczoray była na teatrze Francuzki zwanym; podobała się, ale szczegolnieyszego wrażenia nieuczyniła.

Dziś w wieczór daie Pani Katalani wielki Koncert, na który waiyście kosztuie 15' Fr. i cały dochód poświęcony iest dla dobroczynnych zakładow.

Jenerałowie porucznicy Corbineau (49 lat maiący i Vandamme (55 lat maiący) postawionemi zostali na wysłużoney pensyi; pierwszy z 6000, a drugi 5652 Franków.

Pewną iest rzeczą, iż ciągle trwaią układy z St. Domingo; zapewniaią nawet, że popłynęła tam fregata z ultimatum rządu Francuzkiego.

Tuteyszy związek za Grekami zbiera ciągle liczne składki; bogaci i ubodzy nieszczędzą swych darów, i nawet po departamentach otworzone są na ten cel podpisy.

Przed niejakim czasem kupcy Kolumbiyscy obiechali wszystkie papiernie w południowey Francyi i zamówili wszystek papier na cygaro, który w przeciągu dwóch lat wyrobić potrafią.

W Bournel (niedaleko Agen) mieszka stara kobieta nazwiskiem Chafour, którą miano za czarownicę. Z Czterech z iey sąsiadek, ktore spotkało wiele nieszczęść, przypisuiąc one tey biedney kobiecie, dnia 12 Grudnia r. z. w wieczor wpadły dwie z nich do mieszkania, zbiły ią i powlekły do mieszkania pewney wdowy, zamknęły drzwi i rozkazały iey odwołać rzekome czary. Niemogła tego uczynić, więc postanowiły ią spalić. Zapaliły stós drzewa i przy biciu kiiami wrzuciły nań staruszkę; lecz zaczęła tak przeraźliwie krzyczeć, iż zalękły się furyie, i ona popalona uciekła. Przez całe dwa miesiące leżała w łóżku, lecz przecież wyzdrowiała. Rzecz wytoczyła się do dusą, ktory obie okrutne kobiety skazał na ścieletnie więzienie i stanie u pręgierza.

Z Lizbony d. 11 Czerwca.

Podczas konstytucyynego Portugalskiego rządu zaciągnięte zostały trzy pożyczki, częścią od banku Lizbońskiego, częścią gdzie indziey; lecz wierzyciele nie mogą się żalić na rzetelność Monarchy naszego, gdyż w tych dniach trzecia część spłaconych obligacyy tey pożyczki publicznie spaloną została. J. K. Mość wyznaczył d. 4 b. m. kommissyią do obmyślenia sposobow dla ugruntowania kredytu publicznego. Stosunki nasze z Brazylią muszą bydź wcale przyiacielskie, gdyż niedawno tak z Lizbony, iako też Porto popłynęła tam znaczna liczba okrętów.

Z Madrytu d. 21 Czerwca.

Rodzina Królewska bawi ieszcze w Aranjuez i cieszy się naylepszem zdrowiem.

Zaszłą w naszem Ministeryum zmianę mienią bydź zupełnem zwycięztwem pierwszego Ministra, P. Zea Bermudes nad stronnictwem przesadnych ludzi. Umiarkowani mężowie wniydą tym sposobem na urzędy i spodziewać się należy ważnego ulepszenia w administracyi naszey.

Hr. Casa-Flores mianowany został naszem Posłem w Lizbonie, a Salwator Zea Bermudez (brat Ministra) sekretarzem poselstwa.

Jak słychać w Toledo wybuchnęły zaburzenia, a w Andaluzyi pomnażaią się bandy rabusiów.

Naynowsze doniesienia z Hawanny dochodzą do 1 Maia; mowią, że Wielkorząd.

ca Kuby, władza miasta Hawanny, konsulat i towarzystwo oyczyste przysłali rządowi adressy, w których wystawione są szkody, iakie handel tameczny od Kolumbianów ponosi, tudzież wyrażone iest życzenie, aby kray Macierzysty rozpoczął iak nayprędzey układy z nowemi kraiami, i prośba, aby wyspa Kuba niebyła nadal mieyscem zgromadzenia się wypraw przeciw południowey Ameryce.

Z Londynu d. 26 Czerwca.

Król podczas nieobecności Xcia Northumberland obeyrzał iego pałac w Charing - Cross.

Podług podanego Parlamentowi doniesienia Lord Kanclerz ma 140 urzędow do rozdawania, do których nie wchodzą prebendarze i niżsi sędziowie. Niema więc dziwoty, że nadużycia w Kancelaryi sądowey Kanclerza tak mocno są bronione.

Onegday obieracze Southwarku dali dla swych Reprezentantów PP. Roberta Wilson i Calvert obiad, na ktorym znaydowało się wielu innych członków strony oppozycyyney w izbie niższey. Gdy wiele spełniono zdrowiów i mowiono o zasługach P. Wilson, zabrał tenże głos i zwrocił uwagę zgromadzenia, że mimo zachowywanego przez teraźnieyszych Ministrow liberalismu, potrzebną iest reforma Parlamentu, dla zapewnienia nadal ludowi takowego systematu. Przywiodł także potrzebę naradzenia się względem ustaw zbożowych, ażeby on i kollega otrzymać mogli w tey mierze instrukcyie na przyszłe posiedzenia Parlamentu.

Porucznik Clapperton przywiozł z sobą z Afryki 4 żywych strusiów i ofiarował ie w podarunku Krolowi. Wyniesiony on teraz został na kapitana.

Liczbę warsztatów pończoszanych podaią: w Ameryce 120, w Hiszpanii 250, w Niemczech, Danii, Szwecyi i Rossyi 3500, we Włoszech 2500, we Francyi 8 do 9000, a w Anglii i Irlandyi 35,000

Z Bruxelli d. 27 Czerwca.

Ogłoszony tu iuż został przepis, iak Królewic Fryderyk z swoią Małżonką na granicy państwa ma bydź przyięty i tu odprowadzony. D. 5 Lipca przybędą tu Krolewicowstwo Ichmość i dnia tegoż daną będzie uczta dla ludu. D 7 będą w pałacu Królewskim wielkie pokoie i przedstawienia, d. 8 wielki obiad w zamku Laeken, d. 9 bal w teatrze, 10 znowu obiad Laeken, d. 11 wielki bal i wieczerza w salach tegoż zamku, d. 13 wielki bal i wieczerza w ratuszu, ktore miasto tuteysze dla NN. Królestwa i ich Rodziny daie, a d. 14 znowu wielka uczta dla ludu,

Poseł nasz przy Porcie Ottomańskiey, Baron van Zuylen van Nyevelt, przybył d. 17 b. m. do Marsellii, zkąd puścił się w dalszą drogę do mieysca swoiego przeznaczenia.

Do portów Francuzkich nad morzem Atlantyckim zabronił rząd wpuszczania Egipskich bawełnianych towarów idących przez Niderlandy.

Podług listów z Londynu (pisze Goniec Niderlandski) Jenerał Mina z Romero Alpuente i szesciu innemi członkami Stanów opuścił Angliią i popłynął do południowey Ameryki.

Od nieiakiego czasu w fabrykach południowych naszych prowincyy, z właszcza sukiennych panuie wielka czynność, co przypisuią związkom naszego

rządu z niepodległemi krajami południowey Ameryki.

Onegday przebiegł tędy goniec Rossyyski do Londynu.

Towarzystwo w Antwerpii wyprawiło w tych dniach 90 gołębi do Paryża, ktore onegday ztamtąd puszczone zostały i 13 z nich powróciło w 5 godzin do Antwerpii.

Okazuią tu teraz głowę dobrze zachowaną dzikiego człowieka, który przed 46 laty sławnego Kapitana Cook na wyspie Owaihi zabił.

Z Lipska d. 30 Czerwca.

Dziś zrana o godzinie 9 przybył tu J. K. W. Następca tronu Pruskiego z Małżonką swoią i wysiadł do gościnni Saskiey. Poprzedzaiącego wieczora ziechał do naszego miasta Xżę Saski Jan z Małżonką swoią.

Od brzegów Menu d. 30 Czerwca.

N. Królowa Niderlandska w powrócie swoim do Niderlandów, wyiechała wraz z swoim orszakiem d. 27 b. m. z Kassel, a Krolewicowstwo Ichmość Niderlandscy indący z Berlina przybyli d. 28 do Kassel, zkąd d. 1 Lipca w powrocie do Niderlandow orzeiadą przez Frankfort. — Xiąże Fryderyk Pruski powrócił z swoią Małżonką d. 27 b. m. do Düsseldorfu.

Tak w Frankforcie, iako i w innych portowych miastach ustał zupełnie pokup na kawę, cukier i inne do codziennego potrzeby służące osadnicze towary, równie iak spekulacyia na bawełnę. Za kraiową zaś w okolicach wełnę, lubo ordynariyną, daią o 20 do 25 od sta mniey, niżeli ią podczas ostatniego iarmarku płacono. Właściciele wstrzymuią się ieszcze z przedarzą, ponieważ maią wiadomość, że w północnych Niemczech lepiey popłaca. Co do polepszenia się cen zboża zniknęła na długo nadzieia, skoro Parlament Angielski nie dozwolił wprowadzenia go z zagranicy. Na ostatnim targu w Moguncyi sprzedawano wielki malter żyta po 2 ZR. 20 kr. lecz i po tey cenie nie miało kupca. Wielcy rolnicy posiadaią ogromne zapasy zboża; Weterawscy chowaią w swych spichstrzach trzech letnie żyto, także tegorocznego, ktore okazuie się także być obficem, nie będą mieli gdzie schować.

Sukienne i Kazmierkowe fabryki w cyrkułach Akwisgrańskim, Düren i Eupen znayduią się ciągle w kwitnącym stanie mimo zdrożoney przez Anglikow wełny.

N. Król Bawarski poiechał d. 27 z. m. na kąpiele do Baden.

— Dnia 5 Lipca —

NN. Królestwo Wirtembergscy powrócili dnia 30 Czerwca z Paryża do Szturtgardu.

Zniwa w okolicach Frankfortu zaczęły się d. 2 Lipca, i gdy nigdzie nie nastąpiło gradobicie, przeto obfity urodzay iest niemal cięż rem dla rolnika, który kilkunastu lat potrzebuie do sprzedania czterechletniego zapasu zboża, ieżeli nie wesprze go wywoz za morze. Obfity urodzay przynosi więc na płaskim kraiu więcey smutku, niżeli radości, i gdy rolnik zasmucony chodzi, okazuie przeciwnie właściciel winnic wesołą twarz oznaczaiącego mu się podobnież obfitego urodzaiu, ktory prędzey, niżeli rola k zpieniężyć może.

DODATEK
DO No. 57.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 17 LIPCA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

Z *Wiednia d.* 8 *Lipca.*
(Z Dostrzegacza Austryiack'ego.)

Listy z Smirny pod d. 17 Czerwca zawieraią wiadomość o nowych korzyściach, które woysko Egipskie w Morei nad tamteyszemi powstańcami odniosło. Jbrahim Basza po wzięciu Nawarin, osadził oba miasta Kalamata i Arkadia i z 8000 ludzi postąpił wgłąb kraiu. Grecy powiększey części składaiący się z Moreanow, pod dowództwem Kapitanow Papa Flessa, Kefala i dwóch wnukow Beja Mainy, w liczbie 1700 ludzi, oszańcowani na wzgorzu pod Aja. o 10 do 11 godzin drogi od Modon, byli przez Egipcyian d. 1 Czerwca napadnionemi, otoczonem, i iak list z Modon pod dniem 3 Czerwca zapewnia, po zapamiętałey obronie, zupełnie wybitemi. Egipcyianie utracili w uporczywey tey walce przeszło 100 ludzi, a liczba ich ranny h wynosi do 150. Pomiędzy zabitemi wymienia powyższe doniesienie Kastana Ibrahima Baszy i Bimbaszę na Europeyski sposób urządzonych woysk, a między ranionemi Gubernatora Modonu, Hassan Baszy i z innych officerow. Wpadłe w ręce zwycięzców zdobycze w pieniądzach, bydle, koniach, żywnosci, i t. d. mienią bydź znacznemi.

Kapitan Basza przybył z swą flottą w nocy z dnia 4 na 5 Czerwca do Suda.

Z *Rzymu d.* 19 *Czerwca.*

Arcybiskup Nesibu i Apostolski Nuncyusz przy Dworze Francuzkim, X. Macchi, otrzymał od Krola Francuzkiego z powodu koronacyi w Reims 16 uncyy ważący złoty medal, ktory na iedney stronie wystawia obrządek koronacyi, a na drugiey wizerunek Krola Karola X. z napisem: "Krol JW. Macchi, Nuncyuszowi J. Swiątobliwosci.„

W nocy na 12 b. m. uwięziono następuiące o spisek podeyrzane osób: Pompeo Garafolini; Achilles Nani, syna pierwszego komisszego Oyca Sgo; Ludwika Scia Spada, z gwardyi h norowey; Chirurga Garbarini; Snycerza Ricci; Magnani i Balli z Pesaro; Mattioli, syna nadwornego Konduktora; Rossi z Forli; Spandoli; Compresi; Rigghi. Większa z nich liczba była iuż w policyi notowaną; niektorzy znani są iako ludzie bardzo rozwiozłego zycia, a inni

jako ludzie bez sposobu do życia. Naystarszy z nich ma lat 30. Zamachy ich miały mieć związek z byłemi Carbonari. Pomiędzy uwięzionemi w Pesaro 20 osobami znayduiące się 4 cerulików, dozorca więzienia i trębacz mieyski.

Podług testamentu zmarłey d. 9 b. m. w Florencyi Xiężny Pauliny Borghese, któréy zwłoki tu przywiezione i w grobię rodzinnem złożone zostały, oba iey bracia Hrabiego St. Leu i Xiążę Montfort (Ludwik i Hieronim Bonapartowie,) głownemi są dziedzicami. Corki Pani Miurat otrzymaią każda po 30,000 Fr. Pałac iey przy Porta Pia w Rzymie otrzymał starszy syn Hr. St. Leu, a Xżę Borghese pobierać będzie do życia dochód z innego pałacu przy Viareggio w Xięztwie Łukieskiem. Wielu Kardynałów, Rzymskich męczyzn i Dam, ktorzy bywali u niey, otrzymali większe lub mnieysze upominki. Niemały kapitał wyznaczyła, od którego prowizyią przeznaczyła na nauki dla dwóch młodzienców chirurgii i medycyny w mieście iey urodzenia Ajaccio na Korsyce. Wszystkie odkazy podaią do 2 mill. Fr.

Z Londynu d. 29 Czerwca.

Wczoray przybył tu ieden z wysłanych do Kolumbii pełnomocnikow, Półkownik Hamilton, z zatwierdzonym traktatem przyiaźni i handlu między Angliią i tą Rzecząpospolitą, i udał się zaraz do wydziału spraw zagranicznych, gdzie w kilka godzin potem odbyła się gabinetowa rada.

N. Krol na 3 dni przed rocznicą bitwy pod Waterloo udarował Xcia Wellingtona dyiamentowemi znakami orderu podwiązkowego, temi samemi, ktoremi niegdyś Krolowa Anna przyozdobiła Xcia Marlborough.

Onegday niespodziewanie przybył Lord Cochrane na Brazyliyskiey fregacie z Maranham do Portsmutu. Przy tey okazyi nastąpiło zwykłe pozdrowienie pomiędzy woiennemi okrętami przyiacielskich narodów. Zgromadzony lud przyiął Lorda Cochrane trzykrotnym Hurrah! Wielu morskich i lądowych officerow składali mu swe uszanowania, a wczoray w wieczór przybył do stolicy tuteyszey. Officerowie i maytkowie Brazyliyskiey fregaty składaią się powiększey części z Anglikow, i podług ich zeznania panuie w Brazylii nayzupełnieysza spokoyność. Pierwszym zapytaniem Lorda Cochrane było, gdy na ląd wysiadł: czyli bil za Katolikami przyięty został.

W Sobotę na giełdzie tuteyszey rozchodziła się wiadomość, że twierdza Callao w Peru poddała się Kolumbiianom, i z tego powodu podniosły się nieco Południowo-Amerykańskie obligacyie.

Ze wszystkich Angielsko-Amerykańskich osad nadchodzą naypomyślnieysze doniesienia o duchu mieszkańców, skoro dowiedzieli się o dozwoleniu przez rząd wolnego handlu z osadami. W Halifax i wielu innych mieyscach nayznakomitsi mieszkańcy składali swe uszanowania Gubernatorom i okazywali swą radość ucztami.

W Parlamencie nie zaszło do ostatniey poczty nic ważnego; ma on być d. 6 Lipca odroczony.

Przybył tu nowy Poseł Ziednoczonych Stanow połnocney Ameryki, P. Rufus King.

Pretensyie poddanych Angielskich do rządu Hiszpańskiego wynoszą 2 mill. Fs.

Marszałek Francuzki Macdonald był

przy odwiedzeniu oyczyzny swych przodkow, Szkocyi, z honorami przyięty.

Katolicy Irlandscy wybrali teraz wydział z 24rech osob dla popierania swey sprawy.

Senat Kolumbiyski zatwierdził ustawę, iż żaden Kolumbianin przed 21 a Kolumbianka przed 18 laty nie mogą bez zezwolenia rodzicow wchodzić w związki małżeńskie.

Z Nowegojorku d. 1 Czerwca.

Parowy statek z Marietta, na ktorym Jenerał Lafayette z znacznym towarzystwem z Missypi w gorę rzeki Ohio płynął, zatopił się na tey rzece. Wszyscy podrożni i lud wyratowanemi zostali; ale rzeczy utracili, zwłaszcza Lafayette ważne papiery. Dali iednak kapitanowi świadectwo, iż nie z iego winy się zatopił.

Pułkownik Symmes, ktory iak wiadomo twierdzi i wierzy, iż ziemia wewnątrz iest zamieszkaną, i przez połnocny biegun można tam wpłynąć, przedsięweźmie iak zapewniaią, na wezwanie Hr. Romancow podroż do rzeczonego bieguna.

Z Guaiquil mamy doniesienia do 19, a z Limy do 16 Marca, podług ktorych Jenerał Olaneta czyni ieszcze odpor w wyższym Peru. Kongres Peruwiański rozpoczął swoie posiedzenia d. 10 Lutego, zatwierdził na rok Jenerała Boliwara dyktatorem, i postanowił po drugi raz udarować go 1 mill. dolarów, ktorych on przyiąć ciągle nie chce. Teraz nalegaią na niego, aby ie przyiął i na dobroczynne cele przeznaczył. Pod d. 12 przyiął dyktaturę, i doniosł Kongressowi iż interes kraiu powołuie go do wyższego Peru, i na tenczas powierzy część nayzwyższey Władzy rządowey radzie pod prezydencyią Jenerała a Mar. Jenerał Sanchez z Buenos-Ayres pobił na drodze 800 Roialistow, ktorzy złączyć się chcieli z Olanetą.

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.

Uwiądomia Publiczność, że z Rozporządzenia Senatu z dnia 1 b. m. do Liczby 2787 Łowiectwo w Lasach Lipowieckich w trzech letnią Possessyą od dnia 1 Września r. b. do końca Sierpnia 1828 roku w dniu 8mym Sierpnia r. b. w godzinach przed południowych w Biorze Wydziału Dochodow Publicznych przez Licytacyą wydzierżawione zostanie. Licytacya ta zacznie się od Summy Złpol: 156. Licytować chcący maią złożyć przed zaczęciem Licytacyi pro Vadio dziesiątą część rzeczoney kwoty to iest: po Złpol: 15, gr: 18. O dalszych warunkach, każdego czasu w Wydziale Dochodow Publicznych dowiedzieć się ma.

W Krakowie dnia 9 Lipca 1825 r.

X. Bystrzonowski.
Gadomski, S. W.

W dniu 22 Lipca r. b. 1825 o godzinie otey zrana w Krakowie przy Ulicy Szewskiey w Domu pod L. 328 odbędzie się Licytacya w drodze Exekucyi Sądowey zatradowanych ruchomości iako to: Obrazow, Zegaru, Mebli, Cyny &c. &c. *Item*, tegoż dnia w godzinach rannych i popołudniu o 3ciey w Gmachu Sukienni-

cach sprzedanemi będą przez Licytacyą rożne sprzęty domowe, Meble, i Łuszafty Cyna, Komody &c. &c. Chęć licytowania maiących zaprasza się z gotowemi pieniądzmi. — W Krakowie dnia 15 Lipca 1825 r.

H. Salomoński, Kom: Sąd.

Komornik Sądowy podaie do powszechney wiadomości, że dnia 19 b. m. i r. o godzinie 1 tey ranney w Krakowie na Rynku głownym w gmachu Sukiennice, sprzedany będzie w drodze Exekucyi sądowey zaięty Kocioł miedziany do warzenia piwa, 1196 funtow razem z okuciem żelaznym ważący zupełnie dobry, do użycia zdatny, tudzież Korali sznurków dwa, a to za gotową Courant monetę. Zaś dnia 22 b. m. i r. o godzinie 3 po południu w Krakowie pod L. 77 sprzedane zostaną stoły, Komody, Cyna, i t. p. — W Krakowie d. 8 Lipca 1825.

T. Jarzyński, Kom: Sąd.

W dniu 19 Lipca r. b. 1825 o godzinie 10 ranney, w gmachu Sukiennice zwanym, odbędzie się publiczna Licytacya w drodze Exekucyi sądowey, zaiętych Effektow, iako to: Komod, Kanap, Zwierciadeł, Stolików, &c. — Chęć zatym licytować maiących, podpisany Komornik na czas i mieysce oznaczone zaprasza.
W Krakowie dnia 14 Lipca 1825 r.

Teodor Jaworski, Kom: Sąd.

W dniu 19 Lipca r. b. o godzinie 10 przed południem w Krakowie przy Ulicy Sgo Jana pod Nrem 481 odbędzie się w drodze Exekucyi przez publiczną licytacyą sprzedaż mebli i sprzętow pokoiowych, tudzież Konia iednego, gdzie oraz dochód z wyszynku trunkow w teyże Kamienicy prowadzonego na l. t trzy od dnia 29 Września r. b. poczynaiąc, wydzierżawiony zostanie pod Warunkami przed licytacyą ogłosić się maiącemi, ktore w Kancellaryi Komornika przeyrzeć można. — W Krakowie dnia 11 Lipca 1825 r.

Jacek Kawecki, Kom: Sąd.

Sekwestrator Rządowy zawiadomia Publiczność, że po zaięciu Inwentarzy, i ruchomości rożnych w wsi Pogorzycach Gminie IX Okręg: sprzedanemi będą w drodze Administracyyney, przez publiczną Licytacyą, iako to: Poiazd, Bryczka, Meble rożne, Drzewo sosnowe w Siągach 150, tudzież Galman na wierzchu przy szybach znaydujący się dnia 27 Lipca b. r. na mieyscu wsi Pogorzyc, zaś Konie, Bydło, Owce i Trzoda, dnia 28 t. m. w Mieście Chrzanowie. Chęć maiący kupna raczą przybyć na oznaczonych terminach.
W Krakowie dnia 16 Lipca 1825 r.

Komornik Sądowy uwiadomia Publiczność, iż dnia 19 Lipca 1825 r. o godzinie 1 tey ranie w Krakowie na Kazimierzu przy Ulicy Zydowskiey w Domu pod L. 118 odbędzie się w drodze Exekucyi Sądowey przez publiczną Licytacyą sprzedaż dwoch i poł Beczek Tytuniu; maiący chęć licytowania na oznaczony czas i mieysce zechcą się stawić. — W Krakowie 14 Lipca 1825 r.

Jo: Słodkowski, Kom: Sąd.

EDYKTALNY ZAPOZEW.

Od niżey podpisanego Krolewskiego mieyskiego Sądu na żądanie krewnych, zostaiący w służbie Polskiey w Krakowie roku 1812 iako Oboista ktory poźniey do Rossyi się udał, Muzykant Jakob Vogt rodem z Lubinca i od roku 1812 niedaiący o życiu swoim i mieyscu pobytu żadney wiadomości, weziwany iest ninieyszym Edyktem, iako też iego pozostali niewiadomi sukcessorowie aby w przeciągu 3 miesięcy, a naypoźniey d. 23 Lipca 1825 o godzinie 9 przed południem zgłosili się tu na piśmie lub osobiście się stawili, dla uregulowania oyczystego spadku po Antonim Vogt w kwocie [illegible] talarów w monecie Courant. W przypadku zaś niestawienia się ogłoszony będzie za zmarłego, a spadek iego nayblizszym krewnym przysądzony i wydany zostanie.

W Lubińcu d. 4 Kwietnia 1825 r.

Krolewsko-Pruski Sąd Mieyski. **Faullich. Gottwaldt.**